

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v "Katol. Tiskarni" Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 91.

V Ljubljani, v petek 21. aprila 1893.

Letnik XXI.

Obrekovanemu „Narodu“!

Belgija je doživela v našem stoletju obilo sprememb. Šestdeset let je stara njena ustava, katero so izvajala najrazličnejšega prepričanja ministerstva. Temelj, na kateri je varstvena, in prvi, ki so jo sadili in gojili, so bili v ložini službi. Framasonstvo, ki se je za Leopolda I. tako lepo razvitalo, je že mislilo, da je Belgija za večno mu pridobljena, vse, kar je znalo, je poskusilo, da bi izpodkopalo v ljudstvu podlago veri in pravosti.

Društva brezbožnikov (sociétés des athées) so se razširjala po vseh mestih. Staremu katoliškemu vsedenišču so postavili nasproti brezversko v Bruselju. Iz dvanaestih gimnazijev (provincijskih kolegijev, kakor so jim dejali), so popolnoma izbacili krščanski nauk, in škofom so le dovolili, da smejo na drugem kraju izven šolskega časa skrbeti za pouk v verstvu; celo v dveh normalnih šolah, ki sta bili v državni oblasti, so popolnoma odpravili krščanski nauk.

Neizmerno mnogo slabega se je tako zasejalo med ljudstvo; sosedna Francoska je pa pošiljala vrh tega še socialistične aposteljne v Belgijo, ki so po malem mnogoštevilno delavstvo dobili za se. Vendar pa to ni šlo dolgo časa. Škofje so se krepko potegnili za pravice katoliške cerkve, kmetijsko ljudstvo je začelo izpregledavati; hkratu so se tudi zmogli tudi tovarnarji in veliki posestniki, videč, da je po framasonskem potu tudi zanje — pogin neizogiben.

Srečno so zmagali katoličanje 4. 1870. — A le kratka je bila njihova vlada. Premalo so skrbeli, da bi se organizovali; preveč so negovali liberalizem in framasonstvo in tako se je zgodilo, da so 1. 1878 zopet padli. Framason najgorje baže Frère-Orban je zasedel v ministerstvu predsedniško mesto. Kar bliskoma se je začel zopet boj proti katoličanstvu. Leta 1879 se je sklenil zakon, da se zapró vse šole, ki jih vodijo duhovniki; 1. 1880 so zvezo z rimsko stolico razrušili (v deželi, kjer imajo nekatoličanje komaj eden odstotek vsega prebivalstva); duhovnikom so pobrali dohodke; skratka: razmere so bile take, da je dne 20. avgusta 1880 moral naš

sv. oče Leon XIII. v svojem nagovoru javno opozoriti ves svet, kakšne krivice se godé katoličanom. Kralj Leopold II., ki je sam naklonjen liberalcem, je potrdil vse zakone sklenjene duhovstvu in veri v kvar.

Leta 1880 so zmagali zopet katoličanje. Malou je prevzel v ministerstvu predsedstvo. Sklenil se je nov šolski zakon in po malem jele odstranjati tudi drugi krivični zakoni. Liberalci, republikanci in socialisti so se pa na ložino povelje združili in gnali so tak šum po listih in po raznih shodih, da je kralj ustregel njihovi želji ter odstranil dva najboljša ministra Jakobsa in Voesta. To in še marsikaj drugih sitnostij, ki jih je imel prestajati od zgoraj je nagnilo Malou-a, da je 1. 1884 ostopil. Leta 1890 so katoličanje zopet dobili večinov v zbornici. Opozarjati pa moramo, kar smo sicer v svojem listu že čisto storili, da so poslanci belgijski z večine v gospodarskih stvareh — menšesterski liberalci. To stališče se dá sicer razlagati, toda nikakor ne opravičevati. Papeževa okrožnica o socialnem vprašanju je v tem oziru mnogo spremenila. Vzburila je željo po krščanski socialni preosnovi in na tisoče in tisoče vernih Belgijcev se je jelo družiti pod praporom katoliške demokratične lige v boj za dosledno izvajanje krščanskih načel v vseh obzirih. Tej ligi so nasproti framasonski garda: liberalci, socialisti in republikanci, h krati pa tudi nekaj tesnosrčnih gospodujočih katoličanov, ki menijo, da ima vse drugačne pravice pred Bogom plemič ali vlastelin, nego li dninar ali priprosti kmetič. — V teh razmerah se je začelo gibanje za splošno volilno pravico, ki se je končalo dne 18. t. m., potem, ko se je šest mesecev burno v zbornici obravnavalo o tem predmetu.

Ta dan se je namreč sprejel predlog vnetega katoliškega učenjaka Nyssena, profesorja na katoliškem lovanjskem vseučilišču, kakor smo poročali v večrjšnjem listu.

Znano je tudi našim bralcem, kaj vse so počenjali socialisti, naščuvani in razdivjani že od davna,

da bi prisilili zbornico, naj jim dá splošno volilno pravico. Listi, ki še živé o škandalu, so poročali po svoje o vsem še mnogo gorje, nego je bilo v resnici. Loža je skrbela, da se v javnem mnenju o njej ni izvedela resnica in zato je po svojih glasilih jela rohneti nad klerikalizmom in njemu očitala, da je vzrok vsemu zlu, dasi se je jedino le framason Frère Orban s svojimi pristaši do zadnjega upiral predlogu. Pri nas v Avstriji služi loži „Neue Freie Presse“ na čelu drugih manjih listov in lističev. Večkrat je že sem pa tja vrgla kako besedo na svet; dne 14. t. m. je pa v uvodnem članku izdala parolo, kako se ima po framasonskem receptu krepiti sovraštvo proti krščanskim načelom in proti duhovstvu na podlagi dogodkov v Belgiji.

Dne 18. aprila je pa „Slov. Narod“, ki sevéda vedno zaostaja za par idej za svojo učiteljico, v svojem uvodnem članku „Socialna revolucija v Belgiji“ pricapljal za njo. Povzel je iz dunajske židinke — obliko, vsebino in — tendenco, ki jo je sevéda precéj nerodno razvil. „Die Fenster klirren“ prevaja točno z „šipe zvenčé“, „die rothe Fahne“ z „rudeče zastave“; „das Volk pocht mit ungestümmen Faust an die Pforten der Kammer“, — „ta masa trka s tako krepko pestjo ob vrata belgijskega parlamenta“. Kakor „N. Fr. Pr.“ govori o biblijskih primerah; kot pri židinki, pluska tudi pri njem valovje že ob kraljevsko palačo itd.

Samo to moramo pristavljati, da je nemščina v „N. Fr. Pr.“ precéj boljša, nego li slovenščina v „Narodu“.

Toda to še ni vse! „N. Fr. Pr.“ uporablja te izgrede v Belgiji v svoj namen, da bi je proti krščanskim dunajskim socialistom pri volitvah, ki so se kmalu potem vršile, imela za agitacijsko sredstvo.

Vedno se ponavlja ultramontanska trditev, — tako piše imenovani list, — da more le cerkev in krščansko-socialna politika, katero ona podpira, oblažiti nasprotstva med stanovi in pomiriti sovraštvo revežev proti bogatinom.

LISTEK

Pisma z Dunaja.

IV.

Zadnjič sem razmotril pogubno delovanje slovenskega ferijalnega društva „Sava“ z njegovim glasilom. Da mi ne bode morebiti kdo očital nepristranosti ali celo duševne slepote, priznavam rad, da ima „Savino“ početje tudi marsikako blagodejno posledico. Naj navedem le eno!

„Sava“, torej „velik del“ slovenskega velikošolskega dijaštva, vsprejela je na I. občnem shodu v Ljubljani dne 3. avgusta lanskega leta sledeči resoluciji: 1. „Združeno slovensko dijaštvo izjavlja, da stoji v narodnih in kulturnih vprašanjih, ki se tičejo slovenskega in slovanskih narodov, na odločno naprednem stališču.“ 2. „Vesna“ bodo poleg „Slovenskega Naroda“ glavno glasilo „Savé“, oziroma v njej združenega slovenskega naprednega dijaštva.“ — S tem rečeno je dovolj! — „Savani“ priznali so s tem brez okolišev in ovinkov, da se smatrajo liberalci.

Dne 13. avgusta uvedlo je ljubljansko okrožje obvezni pouk v borenju: da ne samo za za-

bavo, povedali smo že v II. pismu. — Dne 21. avgusta vsprejela je v Kranju pod predsedstvom g. Žilija slovenska akademiška mladež (recte „Savani“) resolucijo, v kateri se povdarja, „da sedaj obstoječa društva slovenski akademiški mladini v vsakem oziru zarjajo zadoščajo in da bi vsakršna prisiljena ustanovitve novih društev z istim smotrom zanesla med njo nepotreben, umeten razkol.“

Le-tá zadnja resolucija naperjena je bila proti katoliškemu shodu. Gospodje „Savani“ hoteli so odločno protestovati proti nasvetom poročevalca gosp. dr. Lesarja, a v svoji najivnosti in okornosti osmislili so se pri tem korenito. Pozabili so namreč, da katoliški shod ni povdarjal potrebe novih akademskih društev z istim (!) smotrom, kojega imajo že sedaj obstoječa; presrli so popolnoma, da katol. shod ni namerjal prisiljene ustanovitve novih društev in z občudovanja vredno predrznostjo stopili so pred slov. svet s trditvijo, da bi realizovanje resolucij katol. shoda zasejalo mej slov. akademiško mladino nepotreben, umeten razkol. Ignorirali so hoteli naravnost faktum, da le-tá razkol že obstoji, da ni še le umetno ustvarjen, temveč principijelen, da je torej edinstvo slovenske akademične mladine na temelju savanskih

izjav absolutno nemogoča! Baš obratno je res! „Sava“ je s svojimi izjavami — ne pa katol. shod z dotičnimi resolucijami — poostрила razdor mej slovenskimi velikošolci.

In savansko glasilo „Vesna“ piše na str. 148 o resolucijah katol. shoda tako-le: „Sicer pa naj le skušajo ustanoviti svoja „katoliška“ akademična društva, morda pridobé tudi kakoga člana, ki se bo iz kruhoborstva udal farizejstvu...“ S temi besedami identifikuje Savin organ „katoliško mišljenje“ s „farizejstvom“: katoliško misleči velikošolci — koji imajo dovolj ponosa, da se ne klanjajo slepo liberalnemu vodstvu — so „Vesni“ — kruhoborci. Tudi s tem povedanega je menda dovolj...

V malenkostnejše podrobnosti spuščati se ne moremo. Savino postopanje odprlo je menda katol. akademični mladini oči popolnoma. Sedaj vidi, da s tovariši, koji jih smatrajo „kruhoborci“, koji proglašajo njihovo katoliško prepričanje „farizejstvom“, koji se samosvestno sami zovejo liberalce, koji si demišljajo, da so izključno le oni „zavedni“ in „akademično izobraženi“ („Vesna“ I, 148), da je s takimi ljudmi ni mogoče več nadalje pakirati.

Potem pravi, da se v Belgiji vidi, kako prazno je tako „govoričenje“. Kdor tako piše, ne more biti več kristijan. „Narod“ to tendenco popolnoma sprejme za svojo. Piše namreč: „Devet let že gospodari v Belgiji klerikalna stranka povsem v smislu nazadnjaških svojih načel in napravila je iz nje pravečo jezuitsko državo. Klerikaleci — propovedovali so s sladkimi besedami in biblijskimi primerami tisti krščanski socijalizem, ki ni drugzega, kakor kondenziran stanovski egoizem.“

Belgija priča, kakšne postanejo in morajo postati razmere v državi, kjer dobi vso oblast v roke fanatizovani, a za vsako resno delo nesposobni klerikalizem.“

Koliko lažij, koliko obrekovanje je v teh besedah! „Jezuitska država“, „krščanski socijalizem“ — in Belgija do zadnjega časa! Za Boga, saj menda nismo spali zadnjih dvajset let, da bi ne vedeli, kako so ravno jezuitje znanstveno pobijali belgijski gospodarski liberalizem. Vzemite no v roke Costa-Rosetti-ja ali Kathrein-ovo „Moralphilosophie“ pa berite! — Tisti „Narod“, ki se je učil pri dunajski židini brniti framasone in natolcevat sv. očeta, kot smo mu dokazali ob priliki, ko so sv. Oče izdali italijanskim škofom in ljudstvu o tej zadevi dve okrožnici, tisti „Narod“, ki je po „N. Fr. Pr.“ našega škofa slikal kot državi nevarnega, tisti „Narod“ popolnoma v framasonskem smislu žalostne pojave, ki jih je upravljal vprizorila, podtika jezuitom in — krščanskim načelom! Brez zamere, gospodje, toda v tem obziru zove nas katoličane in vzlasti katoliške duhovnike v boj proti vam naš poklic in naša stanovska dolžnost! In če tako pisavo imenujemo framasonsko, potem, kar smo dokazali, to ni obrekovanje, kakor tudi ni obrekovanje, če izjavljamo: kdor tako piše, ni več katoličan in ljudje, ki to odobravajo niso za noben katoliški shod, pa tudi ne — za naš katoliški narod, ki more samo v krščanskih načelih doseči svoje pravice in svojo rešitev v časnem gospodarskem in narodnem obziru, in samo v teh načelih svoj večni namen.

Mladočehi.

Iz Prage, 16. aprila.

Nekdo je primerjal mladočeško stranko plazju, ki naglo raste, naglo prileti, mnogo škode napravi in — nazadnje skopni. Hitro je zrastle njena moč, v hipu se razširila, a koristila ni. Poslušajmo, kaj je pravil o njej nemški poslanec Siegmund, kako jo je slikal pri shodu svojih volilcev v Ustí nad Labem: „Bil je čas, ko je imela desnica železno moč. Dunajewski je več odločeval, kakor Taaffe. Osmelil se je celo pri neki priložnosti reči: „Ako nam bodo Nemci nasprotovali, bomo vladali brez njih, in ako bode treba, i zoper nje.“ Sedaj pa je drugače. Češko ljudstvo se je naveličalo, pobirati med „klerikaleci“ drobtine. Mladočehi so Staročehe prepodili, in moč železne vezi se je zlomila. Vlada je spoznala, da ne more brez Nemcev vladati, še manj pa zoper nje. Dunajewski je odpuščen in v ministerstvo poklican Kuenburg, — mi smo se oddahnili.“

In ta stranka — sramota sicer za nas, a vendar gola resnica — ima veliko večino tudi v akad. društvu „Slovenija“. Radi ali neradi moramo priznati, da katoliško misleče dijaštvo ne pride v njej nikdar več do večine, da ni torej upanja, da bi se kdaj društvo v katoliškem smislu preobnavalo, vzlasti ko je, lahko rečemo, štiripetinska večina abiturientov savansko vesnanskega mišljenja, torej izključno liberalnih, veri nasprotnih nazorov. Odločiti se mora torej katoliška slovenska akademična mladež i od „Save“ i od „Slovenije“, a okleniti se mora tudi tesneje med seboj! To pa je le mogoče, ako se osnuje novo društvo v smislu resolucij I. slov. katol. shoda!

Večina katoliško mislečih akademikov slovenskih je že prišla do tega prepričanja; in da se je to zgodilo, je pred vsem zasluga — če tudi ne nameravana — ferijalnega društva „Save“, oziroma njenega glasila „Vesne“. — Kdor pa potrebe novega društva še sedaj ne uvidi ali uvideti neče, oslepel je duševno popolnoma in ni mu več pomagati. Vsaka nadaljna beseda bila bi le bob v steno.

Liga + 75.

Če sodi o „vladajoči“ naši stranki Nemeck tako hudo, ne moremo se čuditi, da se boji jičinski „Krakonoš“, da bode vladala v deželnem zboru težnja, prikriti z viharimi nastopi popolno nerodovitnost državnega zbora in popoln nedostatek uspehov sedanje češke delegacije. (Mladočehi delujejo v deželnem zboru zoper „punktacijo“ — spravo.)

Kratkovidni ljudje se bodo varali, agitaciji se bode ustreglo, — češki stvari pa škodovalo, kajti še vedno se godé v politiki napake.

Krika od svojih poslancev ne zaltevamo, delo. Vlada dela, kar hoče. Ko so spoznali, da se s krikom nič ne doseže, sramujejo se ozirati se po zavznikih. Da, s krikom Mladočehi zakrivajo svoje poraze, s krikom se vojskujejo.

Demonstracijo duhovniku T. Škrdlu so odobravali „Národní Listy“, istotako vse izgrede izjave starčku Riegerju; bodo-li odobravali tudi demonstracijo dr. J. Grégu, ki je njihov lastnik? Sad se že kaže! Pristaši stranke „Nové proudy“, — prvotno pristaši „Nár. Listu“, — so pripravili imenovanemu doktorju povodom njegovega imendana ovacijo, na katero ne bode, mislim, nikoli pozabil: po noči so mu zavpili „Pereat!“ in razbili s kamenjem šipe v oknih.

Voščilci, ki so pozneje prišli, so imeli vsaj dvojno nalogo, voščiti in — tolažiti. „Tempora mutantur!“ — i za liberalce prihaja čas, da se pozablja: „hozana!“, in se kliče: „križaj ga!“

Mladočehi nam ne bodo ničesar pridobili, ne bodo slave češkega imena povečali, k večjemu, ako bi postali gledališni igralci, ako bi na gledališčnem odru se s politiko pečali.

Ménim tukaj Smetanovo „Prodaná nevěsta“, ki se je zdaj na Dunaju v nemškem prevodu predstavljala ter napolnila žive Dunajčane z neizrekljivim navdušenjem. V posebno občudovanje jih je spravila pevka gspđ. Veselá, ki je péla „Mařenku“, — nevesto, v češkem jeziku.

Kritik v „Sonn- in Montage-Zeitung“ primerja Smetano Mozartu, in njegovo „Prodaná nevesto“ „Figarovi“ svatbi. Še celó Parižani bi videli opero na svojem odru. Pri vsem tem pa moramo konstatirati, da so bili „Národní Listy“ zoper nastop „Národního divadla“ na Dunaju, da so celó i deželnega predsednika prosili, da bi to prepovedal.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. aprila.

Skupna posvetovanja čeških strank. Mladočeški klub je že odgovoril na dopis veleposestnikov zastran skupnega posvetovanja vseh čeških strank. Naznanil je, da bi taka posvetovanja imela se tikati vseh stvari, ki so obsežene v resoluciji češke konference z dne 1. novembra. Ker pa klub veleposestnikov želi vedeti, o kakih konkretnih vprašanjih bi se vršila pogajanja, naznanjajo Mladočehi, da o njih adresnem predlogu, narodni enakopravnosti in pa razdelitvi okrajev. Veleposestnikom posebno prva točka ne bode ugajala, ker pri sedanjih razmerah ni drugzega, kakor mladočeško agitacijsko sredstvo. Zastran razdelitve okrajev tudi ni posebnega upanja, da bi se mogla doseči kako sporazumljenje po poslednjih dogodkih v deželnem zboru. Mladočehi so odločno proti vsaki premembi razdelitve okrajev, veleposestnikom so pa v tej stvari vodilo praktične potrebe. Največ upanja bi še bilo na kako sporazumljenje o vprašanju narodne enakopravnosti. Klub veleposestnikov torej ni gotovo, da bi se udeležil kakeh posvetovanj o skupnem postopanju, ker je tako malo upanja na kak uspeh.

Mladočehi. V velicah zadregah je sedaj grof Kounic. V šlanem so ga volili v deželni zbor in državni zbor, da izposluje jim okrožno sodišče. Sedaj se je pa mladočeški klub izrekel proti osnovi vseh novih sodišč. Grof Kounic pride sedaj v navskrižje s svojimi volilci ali pa z mladočeškim klubom. Pa tudi drugi poslanci pridejo v podobne zadrege. Več mest si želi nova sodišča in so jih jim zastopniki celo obetali. Če jim te želje ne izpolnijo, gledati bodo začeli po drugih možeh. Dosedaj je nasprotstvo do dunajskih punktacij držalo Mladočehe na površju, ali poslednji čas pa narod v tem oziru postaja ravnodušnejši. Po treznem premišljevanju tudi vidi, da se najnevarnejše točke že tako rekoč izvršene. Z agitacijami se bodo Mladočehi pač še nekaj časa držali, ali potem pa pride zanje polom, ako od svoje politike ne bodo imeli pokazati nobenih pozitivnih uspehov.

Volitve za veltko bolgarsko sebranje bodo dne 30. aprila. Pričakovati je, da bodo voljeni skoro sami vladni pristaši in bode torej sebranje skoro jednoglasno pritrdilo premembi ustave. Dosedaj še noben bolje znan član opozicije ni napovedal svoje kandidature.

Prekrat v Srbiji. Kralj je več politikom se izjavil, da bode krona stala vedno strogo nad strankami. Te dni vprejel je tudi bivšega ministerskega predsednika Pašića. Kralj je obiskal metropolita Mihaela. Govori se, da je metropolit kralju obetal, da se ne bode bavil dosti s politikom, temveč le s strogo cerkvenimi stvarmi. Mej naprednjaki in radikaleci se vrše pogajanje o nekakem zblizanju. Pri volitvah bodo sicer še vsak svoje kandidate postavili, ali v skupščini bodo v raznih stvareh vzajemno postopali. Liberalci se pa najbrž precej odtegnejo političnemu življenju. Že poprej neso bili posebno popularni, ali vsled nasilstva pri volitvah in pa v skupščini so pa izgubili vso svojo popularnost. Posebno v nižjih slojih prebivalstva neso liberalci nikdar bili priljubljeni, če tudi imajo v svoji stranki največ nadarjenih in učenih mož, ki so pa ves čas iskali premalo zvezo z narodom.

Revizija ustave v Belgiji. Ker skoro ni misliti, da bi senat, zborničnim sklepom kaj ugovarjal, je pričakovati, da se ta stvar kmalu konečno vravná. Število volilcev se od 130.000 povikša na 1.900.000. Kakor se sedaj sodi, imeli bodo pri volitvi tretjino glasov premožnejši, jedno tretjino srednji stanovi, tretjo tretjino pa delavci. Ker se v Belgiji srednji stanovi precej radikalni, je pričakovati, da se število radikalcev v zbornici precej pomnoži. Nekoliko vsekako izgubi konservativna stranka, največ pa zmerni liberalci, ki so v zbornici zastopali veliki kapital. Katolikom pa najbrž ne bode volilna reforma posebno v škodo, samo nekoliko bodo morali premeniti svojo politiko. Ker nižji in srednji stanovi dobé večji vpliv, bode parlament moral na te članove obračati večjo pozornost. Katolikom se v Belgiji še le sedaj odpre široko polje socijalne politike. Prejšnja zbornica ni bila povsem sposobna za socijalne reforme, ker so v njej bili zastopani le premožnejši stanovi. Delavci, ki pridejo v zbornico, bodo lahko tudi najbolje pojasnili težnje in potrebe delavskega stanú.

Irska predloga. Danes bode menda glasovanje o ireki predlogi v drugem branju, ako opozicija ni našla zopet kakega sredstva, da stvar zavleče. S tem pa seveda stvar še ne bode končana. V odseku in pa v podrobni razpravi v zbornici se lahko pokažejo kake težave. Konservativci sedaj posebno delajo na to, da bi razprli liberalce. Proti irskemu parlamentu samo na sebi že toliko ne ugovarjajo, temveč sedaj nekateri posebno izražajo svoje pomisleke proti gospodski zbornici, ki se osnuje za Irsko. Jeden liberalnih govornikov je izrazil proti osnovi te gospodske zbornice nekaj pomislekov, seveda le z demokratičnega stališča. Nasprotniki irske samouprave so pa hitro ta govor porabili, radikalnejše elemente liberalne stranke skušajo s tem dobiti na svojo stran. Liberalci se pa pač ne bodo dali z vabljivimi besedami zapeljati, ker vedó, da konservativcem ni za kaka demokratska načela, temveč bi le radi preprečili irsko samoupravo in si tako pomagali zopet na državno krmilo.

Obsojeni upravni svetniki. Sodišče je obsodilo tri upravne svetnike pariškega denarnega zavoda „Société des Dépôts et des Comptes Courants“ v večletno ječo zaradi goljufije in razdelitve fiktivnih dividend. Vidi se, da je povsod mnogo gnjilega.

Cerkveni letopis.

† Janez Kaplenek.

Duhovni svetovalec, župnik Janez Kaplenek, ki je dné 6. aprila l. l. umrl, župnikoval je 25 let na Blokah. Bil je vesten in skrben duhovni oče. Poznal je svoje ovčice in vedel jih je modro odvrčevati od slabega. Bil je mož odkritosrčen, zato se je pa tudi morda kdaj komu zameril; ker resnica v oči kolje. Seveda mu take zamere ne bodo škodile pred Bogom. Smemo reči, da za sto let nazaj ni storil noben župnik v bloški fari za cerkev toliko, kakor rajni J. Kaplenek. Boril se je vesčas z mnogimi težavami, prenašal je ponižno nasprotnikovo zaničevanje, da je le kaj mogel koristiti. O njem velja v resnici: Gorečnost do hiše božje me je prevzela. Dokaz njegove gorečnosti je popolnem prenovljena farna cerkev in farno pokopališče, bo-

gata založba cerkvenih paramentov, sv. posod, prenovljenje vseh podružničnih cerkva. Le ta želja se ni spopolnila rajnkemu, da bi prenovil tudi podružnično sv. Janeza krstnika. „Svojemu patronu hočem pa kaj čednega napraviti“, dejal je. Žal, je od burje uničena cerkva v novi obliki ostala le na papirju. Pogreb je bil prav dostojen. Dasi je bil na soboto, vendar je prišlo kakih 15 duhovnikov počastiti umrlega tovariša. Preč. g. dekan cirčniški, vodil je pogreb, daroval slovesno črno mašo, in govoril nadgrobni govor. Venec je en sam dičil rajnkega župnika krsto, pa še ta ni bil po volji njegovi. Rekel je bil sam: „Raz sebe jih bom pometal!“ Oziraje se na voljo rajnika so zato nekateri občani in g. župan zbrali nekaj denarja, ki se je dal mesto za venec revežem. Ohranimo v blagem spominu župnika J. Kaplenka! B. I. P.

Radodarnost katoličanov.

Liberalci so očitali nekaj francoskim katoličanom, da dajejo preveč za svoje cerkve in na reveže pozabljajo. Na to je odgovoril de Margerie, dekan katoliške modroslovne fakultete v Lillu: „Govorite, kakor bi bila radodarnost francoskih katoličanov pri kraju, ko so darovali za cerkev v Montmatru 25 milijonov frankov, ali kakor jaz pravim, ko so dajali delo tisoč in tisoč delavcem skozi 18 let. Razvidno, da ne veste za požrtvovalnost katoličanov; naštejemo le nekaj malega. V ravno tisti dobi 18 let so podarili 16 milijonov frankov revežem. V ravno tisti dobi so oblekle in preživele usmiljene sestre 20.000 starčkov za 130 mil. frankov. Misijonarjem v Afriki in v Aziji so poslali 50 mil. frankov, da se Kristusova vera razširja. In o misijonarjih trdi naša vlada, da so izborni pomočniki pri utrjevanju francoskega vpliva. Po celem Francoskem so se zidale sirotišnice, bolnišnice, šole, katere stanejo več, kakor so zgornje svote.“ List, kojemu je sloveči dekan doposlal govoreče številke — je molčal.

Blagoslovljenje novih orgelj.

V Križu pri Trzinu je dne 16. t. m. blagoslovil preč. g. dekan Anton Mežnarec nove orglje. Slavnosti primerec govor je imel mestni kapelan dr. J. Mauring. Orglje postavila sta gg. brata Zupan iz Kamnagorice z osmimi spremeni. To je letos že njih drago, skupaj 42. delo.

Kristusova suknja.

Med cerkvama v Trijeru in Argentinu je bil 1. 91 prepis zaradi Kristusove suknje. Vsaka je njena suknja prava. Versailleski škof Gour je določil, da je prava suknja v Trijeru, dasi tudi argentinska ponarejena, le-ta razloček je, da jo je Zveličar spodaj nosil.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. aprila.

(Velilna zmaga združene opozicije.) Iz Zagreba se nam piše: Danes, 20. aprila, je bila v tretjem kotaru mesta Zagreba volitev v deželni zbor. Izvoljen je kandidat združene opozicije, dr. Milan Amruš, z večino 9 glasov. Glasovalo je 345 volilcev, za Amruša 177. za dr. Pliverića pa 168. Veselje v opozicijskih krogih je zaradi tega dogodjaja nepopisljivo, kajti neverjetno se je zdelo celó opoziciji, pod današnjimi okolnostmi v Zagrebu zmagati. In vendar se je zgodilo. To je prvi plod domače sloge. Le vstrajno naprej, zmaga mora slediti!

(Umrli) je danes jutraj v Florijanskih ulicah št. 27 g. Josip Baraga, umirovljeni c. in kr. konjeniški stotnik, v 76. letu svoje dobe.

(Osebnosti.) Imenovani so: Davkarski kontrolor Lovrenc Verbič v Rudolfovem davkarjem za Postojno; davkarska pristava Maksim. Lilek in Ignacij Kline davkarskima kontrolorjema, prvi za Krško, drugi za Brdo; davkarska praktikanta Ivan Jereb in Albin Flaek in računski oficijal France Kos davkarski pristavi. — Prestavljeni ko sledeči davkarski uradniki: Kontrolor France Gregorič iz Krškega v Rudolfovo, pristav Alojzij Mušič iz Črnomlja v Ljubljano, Ivan Rismaul iz Ipave v Skofjelo, Miroslav Zacula iz Radovljice v Novomestu, Josip Zacula iz Skofjelo v Ipavo in Ivan Globočnik iz Kranja v Radovljico.

(Ogenj) je v nedeljo 16. aprila uničil v Bukovcih pri Sv. Marku nižje Ptuja blizu 50 hiš in poslopij. Škode je do 80.000 glđ.

(Častnim občanem) izvolila je velika občina Šmihel-Stopiče na Dolenjskem (največja občina na Kranjskem, broječa nad 8000 duš) prevzvišenega gosp. knezoškofa ljubljanskega dr. Jakoba Missio ter naročila krasno diplomu, katero je izvršila Katoliška Tiskarna. Diploma je razstavljena danes in v ponedeljek v izložbenem oknu „Katoliške Bukvane“ na ogled.

(Požari.) V Sachsenburgu na Koroškem pogorelo je dne 16. t. m. 15 poslopij. Ostalo je v ognju tudi več živine. Škode je 25 do 30.000 glđ. Dne 10. t. m. gorelo je v Preblju v Zg. Labudski dolini. Pogorelo je vse pohištvo posestniku Venelu in precej živine.

(Javen shod.) Kat. pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem napravi v nedeljo dne 30. aprila t. l. javen shod pri „Sergerju“ v Šmihelu nad Pliberkom z zanimivim dnevnim redom. Vstop k shodu imajo udje in povabljeni gostje. Po shodu bode primeren odgovor na „banerntag“, katerega je koroški „bauernbund“ imel dne 16. t. m. v Pliberku. — Dne 14. maja priredi kat. pol. društvo shod pri „Činkoveu“ v St. Janžu v spodnji Rožni dolini.

(Grozno zločinstvo.) V Zelimljah pri Igu je včeraj zvečer hudobna roka učinila silen božji rop. Odnesele je lopov iz tabernakeljna monstranco in ciborij s presv. Rešnjim Telesom vred, v žagradu pa je vzel kelih in nekoliko cerkvene oprave. Ko se je danes jutraj hotel gospod župnik napraviti za sv. mašo, opazil je zločin. Dosedaj ni sledu po hudobnežu.

(Dosedanji vožni listi) rabiti se smejo le še do konca junija t. l. Do tega časa se morejo vožni listi s koleki, ki so se do 31. decembra 1892 za notranji promet rabili, in sicer ne le za pošiljatve do avstrijskih postaj rabiti, temveč vsled sporazumljenja z gosp. kr. ogerskim ministrom kakor dozdaj tudi za pošiljatve do ogerskih postaj. Zatorej se pošiljatve z dozdanimi vožnimi listi z Ogerskega do avstrijskih postaj ne smejo odklanjati.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 9. do 15. t. m. je bilo 14 novorojencev, umrlo jih je pa 24; mej poslednjimi 3 tujci in 5 v zavodih. 7 jih je umrlo za jetiko, 2 za vnetjem sopilnih organov, 1 za mrtvoudom, 2 za starostno oslabelostjo, 12 za raznimi boleznimi. Zbolel je eden za škrlatico, eden pa za vrtico.

(Požar.) Blizu Dobrij na Koroškem pogorelo je dne 13. t. m. 500 arov lepega gozda. Zažgalo se je po iskrinah, ki so letele iz tovrnega vlaka vozečega iz Sp. Dravograda v Prevalje.

(„Narodne Novine“ in zagrebški bogoslovci.) Zagrebški bogoslovci so nedavno vladni časopis „Narodne Novine“, kateri se je pošiljal njihovemu književnemu društvu zastoj, povrnili s opazko, da ga nočejo nič več sprejemati, ker piše nedostojno o vsem onem, kar je vsakemu Hrvatilo milo in drago. Povod temu so dale same „Narodne Novine“, ko so v nekem telegramu iz Pešte poročale o veliki loži slobodnih zidarjev, katerim se je pridružila tudi zagrebška loža. List, ki simpatizira s slobodnimi zidarji, seveda ne spada v katoliško bogoslovno učilišče, kajti dosta je bilo že to, da povsodi brani pravoslavje, katerega pri nas nobeden ne napada. Pa tudi v domoljubnem pogledu ne daje ta list najboljšega izgleda s svojimi političnimi članki. Zatorej ga zagrebški bogoslovci nočejo več brati.

(Narodna (madjaronska) kazina v Zagrebu.) Nedavno je bil izbran za predsednika narodni kazini v Zagrebu grof Erdedi. To izvolitev so proslavili člani s sijajnim banketom na čast novemu predsedniku. Ko se proti koncu pojedine oglasi za besedo gosp. kanonik Krapee, bilo je vse navdušeno vsled njegove izjave, da je že skrajni čas, da si društvo sezida svoj lastni dom. Če se zbira do doneski za Starčevićev dom, zakaj bi zaostala kazina? Ves navdušen za to misel, žrtvuje on 100 glđ. Vsi prisotni, med njimi tudi ban, odobravajo ta predlog. Novi predsednik obljubi precej 5000 glđ., a ban se izjavi, da bode podjetje podpiral, samo da se čim preje izvrši. Zdaj je osnovan že odbor v to svrhu, a gotovo je, da dobi kazina poprej krasno zgradbo, nego narodni (hrvatski) dom Starčevićev, kajti člani tega društva so bogati, pa tudi požrtvovalni možje, kar se o opozicijskih ne more trditi.

(Društvo za hrvatski jezik.) Iz Zagreba se nam poroča: Slovanski jeziki so vsi več ali manj natrošeni s tujimi izrazi. Poseben voliv pa je imela nemščina nanje, ter se še dandanes rabijo prav pogosto čisto nepotrebni nemščizmi, ki bi se dali lahko

z lepimi domačimi izrazi nadomestiti. Tudi v hrvatskem jeziku ima dosti takih nepotrebnih tujk. Da se le-te iznebijo tudi iz navadnega govora, osnovalo se je društvo v Zagrebu pod imenom: „Društvo za hrvatski jezik“. Naloga temu društvu bode, da širi čisto hrvaščino v navadnem občevarju, pa da se odstrani tudi poraba nemščine kot občevarnega jezika v našem društvenem življenju. Pri nas se še dandanes le preveč rabi nemščina, če tudi imamo že dolgo vse šole hrvatske. To pa prihaja odtod, ker se naseljuje k nam vedno več Nemcev, in pa, da naš ženski svet vkljub hrvatskim šolam vendarle najrajši nemškuje. Zeleti je omenjenemu društvu zdatnega vspeha, saj je vendar že skrajni čas, da se enkrat rešimo tujega življa, ki naše društveno življenje le razjeda, ne pa pospešuje. Slovincem se priporoča v posnemanje tako društvo.

(Pavel baron Unterriechter contra dr. Jos. Šuc.) Iz Celja 20. aprila 1893: O. kr. namestnika je bila g. dr. Šuc-a zaradi nekih izrazov v njegovem rekurzu zoper barona Unterriechterja izročila e. kr. državnemu pravdnistvu v Celju. To je povzročilo preiskavo zaradi hudodelstva natolčevanja (§ 209 k. p.) zoper dr. Jos. Šuc-a. O. kr. okrožna sodnija je postopanje zoper dr. Šuca zaradi tega hudodelstva ustavila in isto e. kr. okrajnemu sodišču v Slov. Gradcu zaradi prestopka § 487 k. p. odstopila. Okrajna sodnija je po dokončani glavni obravnavi dr. Šuca za nekrivega spoznala, in barona Unterriechterja k platežu stroškov obsodila. O. kr. okrožna sodnija je torej pod predsedništvom g. sodnijskega predsednika razsodbo 1. instancije popolnoma potrdila.

(Slovenec župan v Ameriki.) Iz Red Jacketa Mich., 13. marca, poroča „Amerik. Slovenec“, da so se ondi vršile mestne volitve. Prezidentom (županom) izvoljen je bil g. Peter Rupe, naš rojak, rodno Dolenjec. Dobil je 423 glasov in ni ga imel protivnika. Ta čast doletela je njega sedaj že tretji pot. Bil je on namreč tudi minolo leto župan, in pa leta 1875, ko ga je 200 volilcev posadilo prvič na stol predsedniški. Med mestnimi očeti sedeti želel je tudi nekdo drugi naših junakov — vendar spodrsnilo mu je, najbrže je imel premalo nakovane črevlje. Ostal je s 133 glasovi v častni manjšini. In sedaj bode moral kupiti nasprotniku še povrh nov, najfinejši klobuk, ki se tukaj sploh more dobiti. Kaj vse stava ne napravi! Gotovo si bode pa dobro zapomnil, da le z na oestro podkovanimi konji se srečno vozi in pride čez Gorjance. Ako i njega ta šola izuči, potem smemo še upati, da bode kedaj vžival „mastne mestne žgance“.

(Učiteljstvo na slovenskem Štajerskem.) Gospod Fr. Šorn, nadučitelj pri Sv. Juriju, je prišel na enako mesto v Št. Lovrenc na Dravskem polju in g. Fr. Šijanec, nadučitelj pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., gre k Sv. Juriju pod Taborom. Gospod Frane Šnuderl, podučitelj pri Sv. Lovrencu pri Dravskem polju, je premeščen k Sv. Martinu pri Slov. Gradcu. G. Andrej Vrabelj, nadučitelj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, pa je stopil v stalni pokoj.

(Novice s Češkega.) V Henrikovem Gradcu je ustanovil grof Černin zavod, kjer se dobiva snov za cepljenje koz. V prejšnjem letu se je snovi napravilo 200.000 delov. Letos bodo začeli pridelovati isto iz koz. Je prvi češki zavod in edini moderni na Avstrijskem. Uradno se zdravnikom toplo priporoča. — Tatú, ki je kradel v cerkvi presv. Trojice v Podskali v Pragi, so prijeli v Liberech. Zanimivo je, da so v Pragu vjeli nevarnega tička, ki je podskalskega tatú, Václava Zimo, iskal. S tem izgovorom se je namreč hotel rešiti, o ni šlo.

(Šole.) Iz Prage: Vedno jadickeje Nemci, da so na Češkem zatirani. Kako so „zatirani“, nam kaže šolstvo na Češkem. Češki učitelji nahajajo se v ogromni večini v 4. razredu, doklade se jim računajo po dohodkih in težko se naprej pomikajo. Otrok, dolžnih šolo obiskovati, je na Češkem kakih 909.004. na jeden razred bi toraj pripadalo 63 otrok. Na čeških razredih pripada pa še-le 68 otrok na razred, in nemških 55. Čehi bi morali imeti za svoje otroke (590.533) 9373 razredov, imajo jih le 8668, tedaj 705 manj. Nemci imajo 5789 razredov, ko bi jih zadostovalo vendar za 318.414 otrok le 5054. Na čeških šolah se je nahajalo le 2967 otrok nemških, v nemških razredih pa 16.556 čeških otrok. Na višjih nemških šolah je bilo v tretjem razredu po 6, 7, 8 otrok, kakor v Češkem Dubu, Planí, Krumlovu, Prachaticah. Tako je češko in nemško šolsko razmerje. Mi Čehi smo Nemcem tru v peti, najraje bi nas ne videli. Kjer se Čehi zgame, začene

se velikanski hrup, in to je, kar jih po konen drži. Liberska „Deutsche Volkzeitung“ vedno ščuva zoper češke delavce; svetuje tovarnarjem odpustiti one, ki bi ne hoteli svojih otrok pošiljati v nemške šole.

Društva.

— (Katol. polit. društvo „Edinost“ v Vojniku) ima dne 23. aprila svoj občni zbor v gostilni g. K. Vrečarja. Po zboru se bode predstavljala veseloigrs: Zupan.

(Citalnica v Brežicah) priredi dne 30. aprila 1893 v korist št. rupertskim pogorelcem veselico z gledališko predstavo „Svoji k svojim“, tombolo, petjem in prosto zabavo.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so zopet darovali ti-le gg.: Mihael Pesjak v Kamnigoric 3 gld.; slovenska posojilnica v Smihelu nad Pliberkom 5 gld.; slovenska posojilnica v Šoštanju 10 gld.; France Tomšič, inženir na Dunaju, 3 gld.; France Svetič, odgojitelj na Dunaju, 5 gld. — Odbor izreka prisrčno zahvalo vsem tem dobrotnikom.

Telegrami.

Dunaj, 21. aprila. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je cesar podelil okr. sodniku Raabu v Radečah povodom njegovega umirovljenja naslov in značaj deželne sodnije svetnika.

Dunaj, 21. aprila. Finančni minister je imenoval evidenčnega nadzornika v Ljubljani Brichto višjim evidenčnim nadzornikom II. razreda, pustivši ga v dosedanji službi.

Dunaj, 21. aprila. Ogerski ministerski predsednik Wekerle se je posvetoval pol-drugo uro s finančnim ministrom Steinbachom. Opoldne bode v avstrijskem ministerstvu skupen ministerski svet, katerega se udeležita oba ministerska predsednika in finančni minister, da se končno določi vkupni budget.

Beligrad, 20. aprila. Liberalci so sklenili na nasvet Rističev in Riborčev, udeležiti se volitev. S prva se stranka ni mislila udeležiti volitev. Stranka je izdala manifest dinastično-lojalne tendence.

Rim, 20. aprila. Nadvojvoda Rainer je danes obiskal kraljico-vdovo Marijo Pio, vojvodo Genovskega in princesinjo Leticijo. Prebivalstvo povsod navdušeno pozdravlja nadvojvodo.

Rim, 20. aprila. Nemški cesar in cesarica sta se semkaj pripeljala. Na kolodvoru so jih pozdravili kralj, kraljica in vsi principi.

Rim, 21. aprila. Posebno poslanstvo sultanovo je k srebrni poroki kraljeve dvojice jutraj prišlo.

Spezia, 21. aprila. Bolgarska knežja dvojica vkrcala se je dopoldne z avstroogerskim parnikom v Carigrad.

Vila Planore, 20. aprila. Danes dopoldne je bila poroka kneza Ferdinanda s princesinjo Marijo Ludoviko Parmsko. Po vsprejemu častitk je bil zajutrek. Vojvoda Parmski je napil novoporočencema, rodbini Saksonsko-Koburški, bolgarskemu narodu, vladi in državi. Knez Ferdinand se je zahvalil v imenu svojem in v imenu bolgarskega naroda. Stambolov je napil vojvodi Parmskemu, naglašajoč, kako pomenljiv je današnji dan za narod bolgarski, kateri bode kneginjo častil in varoval. Novoporočenca sta odpotovala v Spezzio.

Bruselj, 20. aprila. Prebivalstvo se je precej pomirilo. Vlada je pa vendar zaukazala zastražiti meje in prepovedala uvoz razstrelilnih snovij.

Novi Jork, 21. aprila. V državah Albanija, Mississippi in Arcansas je silen vihar napravil veliko opustošenje. Več oseb je mrtvih in ranjenih. Pridelek je deloma uničen.

Umrli so:

17. aprila. Janez Bizjak, kaznenec, 37 let, Ulice na Grad št. 12, jetika.

18. aprila. Anton Segar, gostac, 70 let, Kravja dolina 11, marasmus senilis.

19. aprila. Jurij Justin, orglar, 82 let, Gospodske ulice 19, ostarelost.

V bolnišnici:

18. aprila. Marjeta Zupančič, delavka, 53 let, kap. — Karol Grehar, natakar, 43 let, jetika.

Tuji.

18. aprila

Pri **Maliču**: Prelasnik, župnik, iz Špitaliča. — pl. Draus, in šimec, mornarični uradnik, iz Pulja. — Stengl, zasebnica, s sestro, in Mürner, zasebnik, iz Gradca. — Turri iz Trsta.

Pri **Maliču**: Goldman, Abeles in Staudinger, trgovci. Müller, Schuehard, Kral, potovalci, z Dunaja. — Oberländer in Pollak, trgovca, iz Brna. — Rambelli, trgovec, iz Vidna. — Sturm, potovalec, iz Trsta. — Krumo, trgovec, iz Londona. — Ortner, trgovec, iz Monakovega. — Grile iz Vač. — Gregorič, kapelan, iz Trebelnega. — Seidl iz Brežic. — Deutlich, trgovec, Birner, potovalec, Aglar, iz Gradca.

Pri **avstrijskem caru**: Zwayer, tajnik, iz Bleda.

Pri **bavarskem dvoru**: Sturm, posestnik, s soprogo in sinom, iz Srednje Vasi. — Visintin, izdelovatelj bičev, iz Gradiške.

Pri **Južnem kolodvoru**: Postelberg s soprogo, in Pretzner, z Dunaja. — Pregl iz Preserj. — Černi iz Prage. — Medik iz Karlina.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokri na 24 ur
Opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celziju			
7. u. jut.	738.2	5.4	sl. svah.	oblačno	
20. 3. u. pop.	738.3	18.4	sl. jugzap.		0.00
9. u. zveč.	736.7	12.4			

Srednja temperatura 12.1°, za 2.6° nad normalom

Zahvala.

Kakor že večkrat poprej, tako se tudi zdaj pri svojem odhodu kot kanonik v Novo Mesto velečast. gospod župnik Frančišek Povša tukajšnji želski knjižnici podaril osem trdnih in lično vezanih tečajev „Zgodnje Danice“, in za to lepo darilo se podpisana gospodu darovatelju prav toplo zahvaljuje.

Krajni želski svet na Ježici,
dne 20. aprila 1893.

Jernej Persin,
predsednik kraj. žol. sveta.

A. Žibert,
žolski vodja.

Služba organista in cerkvenika

pri farni cerkvi v Dobrničah se **takoj odda**; plače do 600 gld. in prosto-lepo stanovanje. — Sposobni prosilci naj se zglašijo pri župnijskem uradu do konca meseca aprila.

Mnogo tovarnarjev je,

kateri rabijo **karbolinej** za varstveno sredstvo proti vsakovrstnim mrčesom, gnilobi in trohni lesa, hlani in zidni gnilobi; mokrim **Barthelov originalni karbolinej** stenam itd. Toda edin združuje v sebi vsa svojstva, katera stavimo do tacega varstvenega sredstva. Hkrati daje orehovo-rjavij plesk lesnim predmetom, katerim prisvaja 3- do 4letno daljino trajnost. — Prospekt zastoj.

Vsak poskus jamči trajno naročanje. 5 kilo poštni zaboji 1 gld. 30 kr., 100 kilo 16 gld. od Dunaja (Plzna, Pasave).

Mali troški, velik vpeh in dobiček.

— Ustanovljena leta 1781. 48 10-3.

Mihael Barthel & Co.
Dunaj, K. Kopplergasse 20.

Največja zaloga šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 13.
Najnižje cene. Ugodni plačilni obroki se dovoljujejo. Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno, trajno 556 in ceno, 30-21.

V mali dvorani „Tonhalle“.
Razstava
velike astronomične ure.
Pojasnujoča predavanja o tem velezanimivem umotvoru bodo natančno ob nastopnem času:
Dopoldne od 10. do 11. ure. Popoldne ob 3., 4., 5. in 6. uri.
Vstopnina: I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr.
Otroci in vojakci od narednika nižje plačajo polovico.

Ravnokar Azšla je knjižica:
Slovenski liberalci in loža.
Studija slovenskih verskih razmer.
Spisal: Liga + 53.
Ponatis iz „Slovenca“
Komad 12 kr., po pošti 15 kr., na 10 komadov jeden povrhu.
Dobiya se v „Katoliški Bukvarni“.

Dunajska borza.

Dne 21. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 45 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 10 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 25 "
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 " 80 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	985 " "
Kreditne akcije, 160 gld.	344 " "
London, 10 funtov strl.	122 " 20 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 71 "
Cesarski cekini	5 " 76 "
Nemških mark 100.	59 " 77 1/2 "

Dne 20. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 95 kr.
Ogerska kronina renta 4%	95 " 40 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	163 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma " " " " " " " " " "	100 " "
Kreditne srečke, 100 gld.	201 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	19 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Saltfove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. št. v. 2960	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. st.	— " — "
Papirnih rubeljev 100	127 " 25 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti.
naloženih glavnici.